

Sarajevo, 10.10.2016. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
03.10.2016.-07.10.2016.

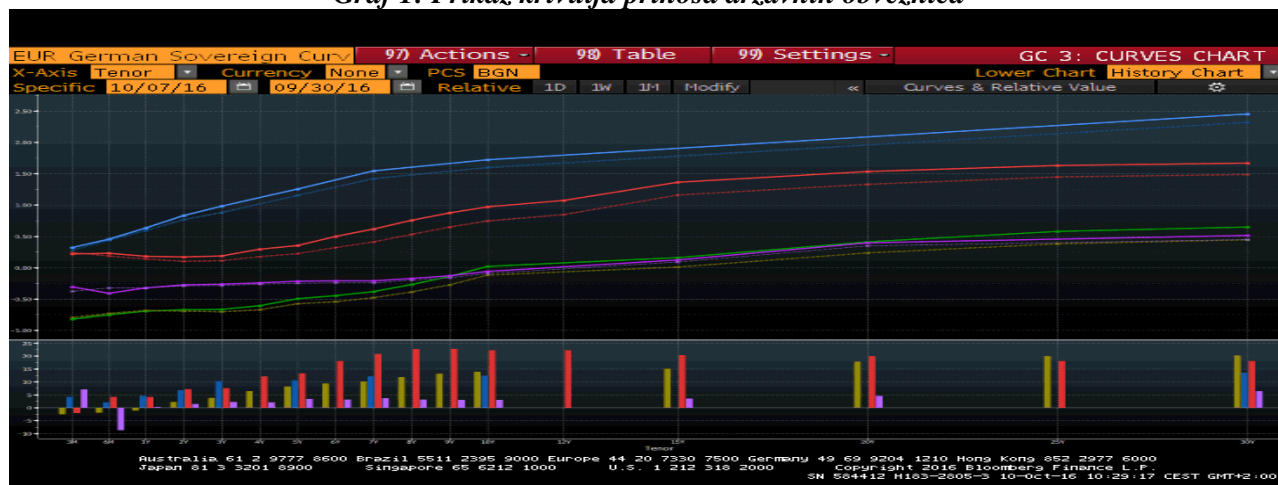
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	30.9.16	-	7.10.16	30.9.16	-	7.10.16	30.9.16	-	7.10.16	30.9.16	-	7.10.16
2 godine	-0,68	-	-0,67	0,76	-	0,83	0,10	-	0,17	-0,29	-	-0,27
5 godina	-0,58	-	-0,49	1,15	-	1,26	0,22	-	0,36	-0,25	-	-0,21
10 godina	-0,12	-	0,02	1,59	-	1,72	0,75	-	0,97	-0,09	-	-0,06

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	30.9.16	-	7.10.16
3 mjeseca	-0,798	-	-0,823
6 mjeseci	-0,732	-	-0,751
1 godina	-0,649	-	-0,665

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 07.10.2016. godine (pune linije) i 30.09.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Prema prognozama MMF-a, očekuje se da će globalni ekonomski rast tijekom ove godine iznositi 3,1%, što je nepromijenjena razina u odnosu na srpanjske prognoze, dok se za narednu godinu očekuje razina globalnog ekonomskog rasta od 3,4%. Prema priopćenju iz ove institucije, globalni ekonomski rast će tijekom ove godine ostati „prigušen“, pod utjecajem usporenja ekonomskog rasta u SAD-u i rezultata britanskog referenduma koji su utjecali na gospodarstvo EU.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone zabilježili su blagi rast u ponedjeljak, a dodatni rast prinosa je nastavljen narednog dana, pod utjecajem vijesti s Bloomberg-a da u ECB-u postoji neformalni konsenzus za mogući početak postupnog povlačenja kvantitativnih olakšica, u ovisnosti o ekonomskim podacima i to po 10 milijardi EUR mjesečno, ali je ECB kasnije ove navode odbacila. Nakon toga, objavljen je i zapisnik sa posljednjeg sastanka ECB-a, koji je pokazao da je gospodarstvu eurozone potrebna monetarna podrška, prilikom čega je primijećeno da, u osnovi, cjenovni rast ne pokazuje znakove oporavka. Sukladno tome, zapisnik navodi „da ne bi trebalo da postoji sumnja u vezi s odlučnosti UV da izvršava kupovine obveznica sukladno ranije donesenim odlukama, kao i da se usvoje dodatne mjere, ukoliko bude potrebno,

s ciljem ispunjavanja mandata cjenovne stabilnosti“. Ipak, trend rasta prinosa nastavljen je i u narednim danima, pod utjecajem povećanih očekivanja oko povećanja referentne kamatne stope FED-a, te je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica na kraju tjedna dostigao razinu blago iznad 0%.

MMF je po drugi put u posljednja tri mjeseca smanjio prognoze gospodarskoga rasta Italije, zbog zabrinutosti investitora u vezi s izgledima bankarskog sektora zemlje. Tako se sada za tekuću godinu očekuje rast od 0,8%, a za 2017. godinu rast od 0,9%, što je za po 0,1% niže u odnosu na već smanjene srpanjske prognoze. Za eurozonu blago su povećane prognoze gospodarskoga rasta za tekuću godinu na 1,7% , a za 2017. godinu 1,5%. Vlada Njemačke povećala je prognoze gospodarskoga rasta zemlje za ovu godinu na 1,8% s ranijih 1,7%, ali se očekuje da bi rast u narednoj godini mogao dodatno usporiti na 1,4%.

Deutsche Bank AG je postigla dogovor s predstavnicima radnika o ukidanju 1.000 radnih mjesta, što predstavlja dio šireg plana reformi direktora Cryana da smanji broj radnih mjesta za 9.000 na globalnoj razini.

Po rekordno niskim prinosima, Francuska je emitirala tromjesečne (-0,685%), šestomjesečne (-0,67%) i jednogodišnje (-0,633%), Nizozemska tromjesečne (-0,763%), Belgija tromjesečne (-0,754%) i šestomjesečne (-0,719%), a ESM tromjesečne (-0,645%) trezorske zapise. Italija je putem banaka izvršila uspješnu emisiju obveznica s rekordno visokim dospeljećem od 50 godina u iznosu od 5 milijardi EUR, dok je potražnja iznosila čak 18,5 milijardi EUR. Francuska je, također, emitirala obveznice istog dospeljeća po prinosu od 1,43%, kao i desetogodišnje (0,28%) i petnaestogodišnje (0,60%) obveznice. Po manjim prinosima Španjolska je emitirala petogodišnje (0,088%), desetogodišnje (1,072%) i dvadesetogodišnje (1,77%) obveznice, dok je Njemačka po većem prinosu emitirala desetogodišnje obveznice (-0,03%), što je za 7 baznih bodova više u usporedbi s rekordno niskim prinosom ostvarenim na prethodnoj aukciji iz rujna.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks radnointenzivnog sektora – EZ RUJAN	52,6	52,6	51,7
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G) KOLOVOZ	-2,1%	-2,1%	-2,6%
3.	PMI kompozitni indeks – EZ RUJAN	52,6	52,6	52,9
4.	Maloprodaja – EZ (G/G) KOLOVOZ	1,5%	0,6%	1,8%
5.	Odnos deficita i GDP-a – Italija (tromjesečno) II tromjesečje	-	2,3%	4,6%
6.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000) RUJAN	23,3	22,8	14,4
7.	Stopa inflacije – Nizozemska RUJAN	0,3%	-0,1%	0,1%
8.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G) KOLOVOZ	1,6%	2,1%	-0,6%
9.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G) KOLOVOZ	0,4%	1,9%	-1,3%
10.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) KOLOVOZ	-1,3%	0,5%	-0,1%
11.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G) KOLOVOZ	1,6%	4,0%	0,4%
12.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijar. EUR) KOLOVOZ	-3,85	-4,26	-4,26

SAD

Tijekom proteklog tjedna prinosi američkih obveznica su bilježili značajan rast, te su prinosi dvogodišnjih obveznica povećani za 7 baznih bodova, prinosi petogodišnjih obveznica za 11 baznih bodova, a prinosi desetogodišnjih američkih obveznica za 13 baznih bodova na tjednoj razini. Ovaj rast je potaknut očekivanjima investitora da će FED do kraja tekuće godine povećati referentnu kamatnu stopu i da će se to desiti na sastanku u prosincu. Ovakva očekivanja su rezultat nedavnog rasta stope inflacije, ali i izjava velikog broja FED-ovih zvaničnika koji signaliziraju ovu mogućnost.

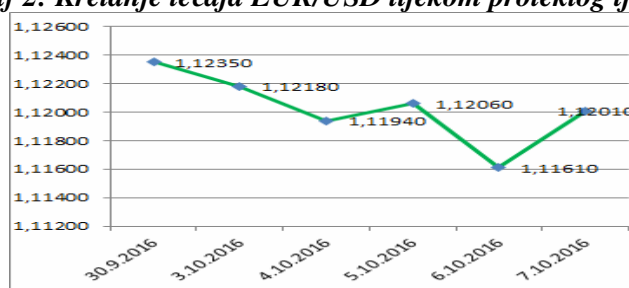
Iz MMF-a je priopćeno tijekom proteklog tjedna da su smanjene prognoze ekonomskog rasta SAD-a za tekuću godinu, te se očekuje rast američkog gospodarstva od 1,6%. Navedene prognoze su znatno manje od srpanjskih koje su iznosile 2,2%, a kao razlog za ovakvu promjenu očekivanja navodi se veoma slab obujam poslovnih investicija i značajno smanjenje obujma zaliha dobara u SAD-u. Za narednu godinu iz MMF-a očekuju rast gospodarstva SAD-a od 2,2%.

Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti SRPANJ	4,9%	5,0%	4,9%
2.	Promj. broja zaposle. u nefarmerskom sektoru SRPANJ	172.000	156.000	167.000
3.	Promj. broja zaposle. u privatnom sektoru SRPANJ	170.000	167.000	144.000
4.	Promj. broja zaposle. u sektoru radnointenziv. proizv. SRPANJ	-4.000	-13.000	-16.000
5.	ISM indeks prerađivačkog sektora RUJAN	50,4	51,5	49,4
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora RUJAN	51,4	51,5	52,0
7.	Indeks tvorničkih porudžbina (M/M) KOLOVOZ	-0,2%	0,2%	1,4%
8.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M) KOLOVOZ	0,0%	0,1%	0,0%
9.	ISM indeks prerađivačkog sektora RUJAN	53,0	57,1	51,4
10.	PMI indeks uslužnog sektora RUJAN	51,9	52,3	51,0
11.	Inicijalni zahtj. Nezap. za pomoć 01. LISTOPADA	256.000	249.000	254.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen sa razine od 1,1235 na razinu od 1,1201.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna GBP je snažno deprecirala u odnosu na USD i EUR, nakon što je premijerka Velike Britanije May ukazala na to da će formalni proces napuštanja EU početi krajem ožujka 2017. godine. Pored određenog datuma za napuštanje EU, tržišni sudionici su zabrinuti da bi Brexit mogao značiti da će Velika Britanija ostati izvan zajedničkog tržišta s ciljem favoriziranja kontrole migracija. Dodatni poticaj deprecijaciji GBP dala je vijest koju je objavio Financial Times, a u kojoj je navedeno da je predsjednik Francuske Hollande prilikom sastanka s predsjednikom EU komisije, Junckerom i ključnim pregovaračem za Brexit Barnierom izjavio da je Velika Britanija odlučila da napusti EU, te da on vjeruje da je u pitanju čak i „teško“ napuštanje EU.

Ministar financija Velike Britanije Hammond je izjavio da će se fokusirati na povećanje outputa zemlje kroz povećanje produktivnosti, ali da bi ukupan rast mogao biti usporen ukoliko se zabrane migracije niskokvalifikovanih radnika. Hammond je, također, dodao da Vlada vrši reviziju prednosti i nedostataka zadržavanja u carinskoj uniji s EU, s obzirom na to da bi napuštanje carinske unije imalo dodatne troškove naknada prilikom izvršenja financijskih transakcija za proizvođače poput autoindustrije.

Premijerka May smatra da je važno utvrditi odgovarajući tajming napuštanja EU, kako bi se kompanije uvjerile u sigurnost s obzirom na značajnu deprecijaciju GBP, koja je nastupila nakon što je May ukazala na momenat zvaničnog početka napuštanja EU.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI radnointenzivni sektor RUJAN	52,1	55,4	53,4
2.	Zvanične rezerve (promjena u mil USD) RUJAN	-	722	-463
3.	PMI uslužni sektor RUJAN	52,2	52,6	52,9
4.	PMI kompozitni indeks RUJAN	52,3	53,9	53,6
5.	Halifax cijene kuća (M/M) RUJAN	0,0%	0,1%	-0,3%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) KOLOVOZ	1,3%	0,7%	2,1%

7.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	KOLOVOZ	0,8%	0,5%	0,7%
8.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	KOLOVOZ	-11,250	-12,112	-9,506
9.	NIESR procjena GDP-a	RUJAN	-	0,4%	0,5%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio rast s razine od 0,86608 na razinu od 0,90005, dok je tečaj GBP/USD smanjen s razine od 1,2972 na razinu od 1,2434.

JAPAN

Izvori upoznati sa stavovima BoJ su proteklog tjedna objavili vijest da će BoJ vjerojatno produbiti teritoriju negativnih kamatnih stopa kako bi se izbjegla oštra aprecijacija JPY, koju BoJ vidi kao prepreku za poticanje gospodarskoga rasta i inflacije. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da politiku negativnih kamatnih stopa ne vidi kao neposrednu opasnost za bankarski sektor Japana, te istakao da kvantitativne olakšice neće dovesti do hiperinflacije. Također, Kuroda je krajem prošlog tjedna pozvao europske kreatore monetarne politike da djeluju promptno kako bi se riješili problemi bankarskog sektora u regiji. Istodobno, Kuroda je izjavio da će BoJ vjerojatno odgoditi rok za dostizanje ciljane razine inflacije od 2% do 2018. godine.

Prema rezultatima ankete, koju je objavila BoJ, povjerenje među velikim japanskim proizvođačima je tijekom trećeg tromjesečja stagniralo. Velike japanske kompanije planiraju povećati kapitalne izdatke u tekućoj fiskalnoj godini za 6,3%. U međuvremenu, prema procjenama Centra za ekonomska istraživanja, GDP Japana u kolovozu je, drugi mjesec zaredom, zabilježio smanjenje.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

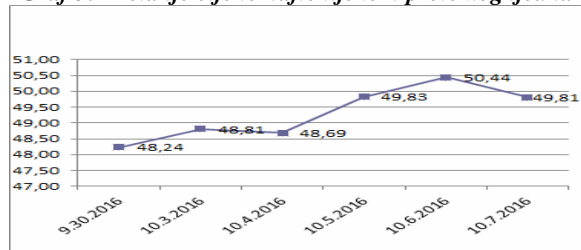
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	RUJAN	-	1.260,1	1.256,1
2.	Vodeći indeks P	KOLOVOZ	101,6	101,2	100,0
3.	Koincidirajući indeks P	KOLOVOZ	111,8	112,0	112,1
4.	Monetarna baza (G/G)	RUJAN	-	22,7%	24,2%
5.	PMI indeks radnointenzivnog sektora F	RUJAN	-	50,4	49,5
6.	PMI indeks uslužnog sektora	RUJAN	-	48,2	49,6
7.	PMI kompozitni indeks	RUJAN	-	48,9	49,8
8.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	KOLOVOZ	0,4%	-0,1%	1,2%
9.	Indeks povjerenja potrošača	RUJAN	41,5	43,0	42,0

JPY je tokom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio rast s razine od 113,92 na razinu od 115,39. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan s razine od 101,35 na razinu od 102,98.

NAFTA I ZLATO

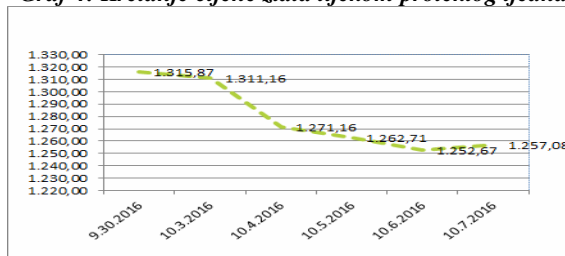
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 48,24 USD (42,94 EUR). Protekli tjedan su obilježile špekulacije o tome da će okvirni dogovor zemalja članica OPEC-a o smanjenju obujma proizvodnje nafte biti realiziran na redovitom sastanku u studenom predstavnika zemalja članica ovog tijela. Doprinos povećanju cijene nafte dalo je i objavljivanje informacije o smanjenju američkih zaliha nafte u posljednjem tjednu rujna za 2,98 milijuna barela, što je znatno manji podatak od očekivanog povećanja. Prvi put od siječnja ove godine, ukupne američke zalihe nafte su smanjene ispod razine od 500 milijuna barela. Cijena nafte je tijekom trgovanja u četvrtak povećana na najvišu razinu od lipnja tekuće godine. Međutim, tijekom trgovanja u petak cijena ovog energenta je blago smanjena nakon što su objavljene informacije da su Libija, Nigerija i Rusija povećale obujam proizvodnje ovog energenta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 49,81 USD (44,47 EUR) po barelu. Na tjednoj razini cijena nafte je povećana za 3,25%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.315,87 USD (1.171,22 EUR). Cijena ovog plemenitog metala je tijekom proteklog tjedna uglavnom bilježila smanjenje. Najveće dnevno smanjenje cijene zlata od 40,00 USD je zabilježeno tijekom trgovanja u utorak, pod utjecajem povećanja očekivanja da će FED tijekom ove godine povećati referentnu kamatnu stopu, ali i pod utjecajem špekulacija o postupnom povlačenju kvantitativnih olakšica od strane ECB-a. Sredinom i krajem proteklog tjedna, utjecaj na smanjenje cijene zlata imale su informacije o jačanju uslužnog sektora u SAD-u, kao i informacije s američkog tržišta rada. Iako su podaci s tržišta rada SAD-a bili uglavnom lošiji od očekivanja, investitori i dalje očekuju da će kamatne stope u SAD-u biti povećane do kraja godine, jer je pokazatelj udjela broja zaposlenih u ukupnom fondu radne snage u ovoj zemlji povećan tijekom kolovoza u odnosu na prethodni mjesec. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.257,08 USD (1.122,29 EUR), što je smanjenje od 4,47% na tjednoj razini.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.